

Национален съвет за журналистическа етика

РЕШЕНИЕ

№ 28/17.09.2024 г.

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 17.09.2024 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Нели Огнянова

ЧЛЕНОВЕ: Александър Кашъмов
Весислава Антонова
Бойко Василев
Илия Вълков
Диляна Илиева
Даниела Тренчева
Гена Трайкова
Ирина Недева

изслуша доклад по жалба с вх. № 11-029/2024 г. на доц. д-р А.Б. срещу *Евроком*, с която се твърди нарушение на Етичния кодекс на българските медии от страна на *Евроком*.

I. ПРОЦЕДУРА

1. Жалба с вх. № 11-029/2024 г. се отнася до нарушение на Етичния кодекс на българските медии, осъществено чрез предаването *Фалшификации за Д.*, излъчено на 26 март 2024 по телевизия *Евроком* с водещ журналистката В.А. :
2. Жалбата е допустима. Изпратена е на *Евроком* за становище.
3. Становище от *Евроком* не е предоставено.

II. ЖАЛБА

В жалбата се твърди следното: „Г-жа В.А. ме нападна на работното ми място с гневни въпроси, без предупреждение пред всичките ми пациенти. Не проведе предварителен разговор. Не ми представи материала преди излъчване. Изряза важна информация от интервюто с мен. Манипулира данни и най-вече - не дава възможност за защита. Държи се като прокурор, а не журналист. Тя е срам за гилдията Ви и следва да се разграничите от нея. Тази жена тормози цялото медицинско съсловие в България системно.“

III. РАЗПОРЕДБИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ:

Пледира се нарушение по отношение на следните разпоредби на Етичния кодекс на българските медии:

1.1 Точност, 1.1.1 Ще предоставяме на обществото точна и проверена информация и няма преднамерено да скриваме или изопачаваме факти., 1.1.2 Няма да публикуваме информация, за която знаем, че е невярна., 1.1.3 Няма да подвеждаме обществото и ясно ще посочваме къде са използвани манипулирани текстове, документи, образи и звуци., 1.1.4 Ясно ще разграничаваме фактите от коментарите и предположенията., 1.1.5 В коментарите и анализите ще се стремим да представяме разнообразни мнения и гледни точки., 1.1.6 При отразяване на спорове ще се стремим да дадем възможност на засегнатите страни да изразят своята позиция.,

1.2 Поправки, 1.2.1 Ще публикуваме ясна и достатъчно забележима поправка, щом бъде доказано, че е публикувана неточна или подвеждаща информация, и ще се извиним, ако е необходимо., 1.2.2 Ще предоставяме право на отговор на лица и организации, засегнати пряко от неточни или подвеждащи публикации.,

1.3 Източници, 1.3.1 Ще се стремим да проверяваме информацията преди нейното публикуване, като търсим и използваме различни източници, и доколкото е възможно ще посочваме нейния произход., 1.3.2 Предпочитаме да използваме идентифицирани източници пред анонимните, чиято честност и надеждност не може да се прецени от обществото., 1.3.4 Винаги ще посочваме, когато информацията не е потвърдена.

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

Становище от страна на медията не е постъпило.

V. ФАКТИ

Жалбоподателят е лекар, работи в Детска хематология – ИСУЛ. Д. е дете, починало вследствие здравен проблем. В.А. проследява историята на Д. по време на болничното ѝ лечение, като в частност предаването с продължителност 47 минути отразява мненията на различни институции за причините за трагичния случай. По следите на причините В.А. стига и до лекарите от ИСУЛ, които са осъществили преглед на детето. В предаването В.А. ги търси настойчиво за интервюта и успява да проведе такива, включително с жалбоподателя.

VI. МОТИВИ

В предаването се анализират важни въпроси от обществен интерес:

- Достъп до лекарства. Отговорност на институциите за достъп до лекарства. Злоупотреби.
- Фалшификация на документи. В случая има информационен повод за интервюта: установяват се два амбулаторни листа от един и същи преглед, като единият е с препоръка за консултация с неврохирург, а другият – без такава препоръка. Разговорът с жалбоподателя, чието име фигурира в листа като автор на въведената информация, има за цел да установи причините за това разминаване и истината за попълването на документите, както и дали препоръката за консултация е дадена реално.
- Злоупотреба с обществени средства. В случая има информационен повод: установява се, че за да се проведат изследвания на пациент безплатно, когато тези изследвания е разрешено да се провеждат само в условия на хоспитализация, в документите е отразявана фиктивна хоспитализация.

Журналиста осъществява намеса в личната неприкосновеност на лекарите, като ги търси на работното им място и задава въпроси по време на изпълнението на служебните им задължения. КЖЕ обсъди доколко това е наложително, и взе предвид, че във въпросното журналистическо разследване се изясняват и показват поредица от факти, свързани с горните важни проблеми *от обществен интерес*. В.А. обоснова търси и записва мнението на лекарите, осъществили прегледа. При интервюто по телефона е отбелязано предварително, че интервюто се записва. Няма изискване участниците да се запознават предварително с подготвеното предаване. КЖЕ не е в състояние да установи каква част от интервюто е използвана за предаването, и каква – не, но взема предвид, че то е с ограничено времетраене и редуция на материала обичайно се налага по технически причини. Зрителите научават и оценката на майката, споделена от жалбоподателя, че в ИСУЛ реално са помогнали на детето.

Няма персонални нападки, не се вменява персонална вина на интервюираните лекари, но се проявява настойчивост за изясняване на определени факти, евентуално сочещи проблеми и нарушения.

Наличието на проблеми се признава косвено и от жалбоподателя – например по отношение на процедурата за въвеждане на данни за прегледа в информационната система, което е възможно да става от чуждо име – а това е проблем от гледна точка на отговорността.

На базата на горните изводи КЖЕ прие следното

РЕШЕНИЕ:

КЖЕ намира жалба с вх. № 11-029/2024 г. за неоснователна по всички посочени в нея разпоредби.

Съгласно Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика решението да се изпрати на заинтересованите страни в 7-дневен срок от приемането му.

Председател на КЖЕ:

Нели Огнянова

*Изпълнителен директор на
Фондация НСЖЕ :*

Ева Петрова